

فارسی ششم دبستان

سؤالات و دانستنی‌های درس هفدهم : ستاره‌ی روشن

کامل کنید...

۱- متن زیر را با استفاده از کلمه‌های «و، در، از، تا» کامل کنید.

«ممنون برخاست، آب کوزه کنار درخت، خالی کرد. کوزه‌ی خالی پیش شیخ آورد گفت: این یعنی، خالی شو پر شوی. من پُر بودم پُر گفتم خود، اکنون خالی‌ام، هیچم هیچ نمی‌دانم.»

درست یا نادرست...

- ۲- جمله‌ی «آن‌چه باید بیاموزم، آموختم» یک جمله‌ی امری است. × ✓
- ۳- لطیفه‌های ادبی معمولاً همراه با طنز هستند. × ✓
- ۴- دو کلمه‌ی «ارچه» و «اگر چه» دارای معنی یکسان هستند. × ✓
- ۵- در گذشته، گاهی اوقات به جای کلمه‌ی «به» از کلمه‌ی «را» استفاده می‌شد. × ✓

پاسخ دهید...

۶- برای هر کدام از کلمه‌های زیر، دو هم‌خانواده بنویسید.

الف) مکتب ← ب) محضّر ← پ) مطیع ←

۷- معنی کلمه‌های را که زیر آن‌ها خط کشیده شده است را بنویسید.

الف) اگر روزگار یابم، نخست کسی من باشم که بدو گروم.

ب) هیچ چیز دریغ نداشتی تا دانا شدم.

پ) وصیت کنم شما را خدای، عزوجلّ به یگانگی بشناسند.

۸- در جمله‌ی «گدای نیک انجام به از پادشاه بد فرجام»، کلمه‌های متضاد را پیدا کنید. گروه آموزشی

۹- ترکیبات وصفی و اضافی را در عبارات زیر مشخص کنید.

«مکتب‌خانه‌ی شهر - ظاهر آشفته - هوای مکتب - شعر حافظ - شیخ مکتب‌خانه - موی پریشان»

۱۰- مفرد کلمه‌های زیر را بنویسید.

الف) فضلا ← ب) محارم ← پ) افکار ←

۱۱- ضرب‌المثل «دوستی خاله خرس» چه زمانی استفاده می‌شود؟

۱۲- مفهوم عبارت «هر که از شما به زاد بزرگ‌تر باشد، وی را بزرگ‌تر دارید و حرمت او نگاه دارید» چیست؟

مدیریت: احمد فرقدان

۰۹۱۲ ۰۹۴ ۰۲۶۵

کانال تلگرام:
Telegram.me/sagharedu
@sagharedu

www.sagharedu.ir

۱۳- با توجه به شعر زیر، به سؤال‌ها پاسخ دهید.

خدایا، جهان پادشاهی تو راست / ز ما خدمت آید، خدایی تو راست

پناه بلندی و پستی تویی / همه نیستند، آن چه هستی تویی

الف) این شعر سروده‌ی چه کسی است؟
ب) قافیه‌ها را در این شعر مشخص کنید.

۱۴- معنای عبارات زیر را به صورت ساده و روان بنویسید.

الف) زینهار تا بدی نکنید و از بدان دور باشید که بدکننده را زندگانی کوتاه باشد.

ب) از دروغ گفتن دور باشید که دروغ‌زن ارچه گواهی راست دهد، نپذیرند.

پ) خرد را تو روشن بصر کرده‌ای / چراغ هدایت تو بر کرده‌ای

ت) رهی پیشم آور که فرجام کار / تو خشنود باشی و من رستگار

۱۵- کلمات متضاد را در ابیات و عبارات زیر بیابید.

الف) سخن در میان دو دشمن، چنان گوی که اگر دوست گردند، شرم زده نشوی.

ب) موج ز خود رفته‌ای، تیز خرامید و گفت / هستم اگر می‌روم، گر نروم نیستم

پ) دوستان و دشمنان را می‌شناسم / زندگی را دوست دارم، مرگ را دشمن

ت) پناه بلندی و پستی تویی / همه نیستند، آنچه هستی، تویی

۱۶- در جمله‌ی «ستاره‌ی روشن ما بودی که ما را راه راست نمودی»، نویسنده از چه عنصر ادبی استفاده کرده است؟

۱۷- در هر مورد عبارت مناسب را بنویسید.

الف) فایده (متضاد):
ب) ظاهر (مترادف):
پ) عیب (هم‌خانواده):
ت) ظاهر (متضاد):

۱۸- من کیستم؟

«وزیر خردمند انوشیروان بودم. ابتدا عهده‌دار آموزش فرزند انوشیروان، هرمز بودم ولی بعدها به وزارت رسیدم. اسرار شطرنج را نیز کشف کردم.»

۱۹- نویسنده یا سراینده‌ی آثار زیر را بنویسید.

الف) مجموعه‌ی پنج جلدی قصه‌های مجید
ب) مخزن الاسرار

۲۰- آرایه‌ی آشکار هر بیت را مقابل آن بنویسید.

الف) خرد را تو روشن بصر کرده‌ای / چراغ هدایت تو بر کرده‌ای (.....)

ب) پناه بلندی و پستی تویی / همه نیستند آن چه هستی تویی (.....)

۲۱- عبارت زیر، ما را به یاد کدام ضرب‌المثل می‌اندازد؟

«وقت ما تمام شده است ولی حرف‌های زیادی برای گفتن باقی مانده است.»

www.sagharedu.ir

کانال تلگرام:

Telegram.me/sagharedu
@sagharedu

مدیریت: احمد فرقان

۰۹۱۲ ۰۹۴ ۰۲۶۵

۲۲- در بیت «همه آفریدست بالا و پست / تویی آفرینندهی هر چه هست»، کدام آرایه‌ی ادبی به کار رفته است؟
 (۱) مبالغه (۲) جان‌بخشی (۳) تضاد (۴) کنایه

۲۳- بین کدام دسته از کلمه‌های زیر، رابطه‌ی تضاد وجود دارد؟
 (۱) برون - بیرون (۲) درون - داخل (۳) بیرون - خارج (۴) برون - درون

۲۴- در متن زیر، چند جمله وجود دارد؟
 «شیخ گفت: او این‌جا نیست. غیبت او نکنیم. به هر حال، او امروز، محفل ما را روشن کرد و درسی به ما داد، از هر کسی باید چیزی آموخت. هر جا می‌تواند برای ما مکتب باشد.»

(۱) چهار جمله (۲) هشت جمله (۳) پنج جمله (۴) هفت جمله

۲۵- بیت «جهانی بدین خوبی آراستی / برون ز آن‌که یاری‌گری خواستی» به کدام‌یک از صفات خداوند اشاره دارد؟
 (۱) صبر خدا (۲) بخشندگی خدا (۳) مهربانی خدا (۴) قدرت خدا

۲۶- عبارت «خالی شو تا پُر شوی»، به خالی‌شدن انسان از کدام ویژگی منفی اشاره دارد؟
 (۱) حسادت (۲) نادانی (۳) ادعا (۴) خودخواهی

۲۷- سخن کوتاه و پر معنایی که به سادگی قابل فهم است، چه نام دارد؟
 (۱) گزارش (۲) لطیفه‌ی ادبی (۳) شرح حال (۴) توصیف

۲۸- در عبارت زیر، کدام نکته‌ی ادبی به کار رفته است؟
 «دوستان و دشمنان را می‌شناسم من، زندگی را دوست دارم، مرگ را دشمن.»
 (۱) کنایه (۲) تضاد (۳) لطیفه (۴) تشبیه

۲۹- املاي کدام کلمه، با توجه به معنای آن نادرست است؟
 (۱) صیف: تابستان (۲) ملمّع: درخشان (۳) مباحات: فخر کردن (۴) حلاک: نابود

۳۰- کدام مورد مفرد است؟
 (۱) کتب (۲) استاد (۳) فصول (۴) متون

۳۱- کدام مورد با پسوند «گذار» ترکیب می‌شود؟
 (۱) سرمایه (۲) سپاس (۳) نماز (۴) شکر

www.sagharedu.ir

کانال تلگرام:

Telegram.me/sagharedu
 @sagharedu

مدیریت: احمد فرقدان

۰۹۱۲ ۰۹۴ ۰۲۶۵

پاسخنامه سؤالات « درس هفدهم » فارسی ششم دبستان

- ۱ «ممنون برخاست، آب کوزه در کنار درخت، خالی کرد. کوزه‌ی خالی پیش شیخ آورد و گفت: این یعنی، خالی شو تا پر شوی. من پر بودم و پر گفتم از خود، اکنون خالی‌ام، هیچم و هیچ نمی‌دانم.»
- ۲ نادرست ۳ درست ۴ درست ۵ درست
- ۶ الف) مکتب ← کتاب، کتابت ب) محضّر ← حاضر، حضور پ) مُطیع ← اطاعت، طاعات
- ۷ الف) گِرَوم: ایمان می‌آورم ب) دریغ: کوتاهی پ) عزّوجلّ: عزیز و بزرگوار
- ۸ «گدای نیک انجام به از پادشاه بد فرجام.»
- ۹ موصوف و صفت: ظاهر آشفته، موی پریشان / مضاف و مضاف‌الیه: مکتب‌خانه‌ی شهر، هوای مکتب، شعر حافظ، شیخ مکتب‌خانه
- ۱۰ الف) فُضلاً ← فاضل ب) مَحارِم ← مَحرم پ) افکار ← فکر
- ۱۱ زمانی که شخصی از روی محبت ولی به خاطر نادانی به کسی آسیب برساند یا برای او مشکلی ایجاد کند.
- ۱۲ احترام گذاشتن به بزرگ‌ترها
- ۱۳ الف) نظامی ب) پادشاهی، خدایی / پستی، هستی
- ۱۴ الف) آگاه باشید و از بدی پرهیز کنید و از انسان‌های بد دور باشید؛ زیرا عمر انسان‌ها بد، کم است. ب) از دروغ گفتن بپرهیزید؛ زیرا انسان دروغگو اگر شهادت راست هم بدهد، کسی قبول نمی‌کند. پ) به عقل، بینایی و بصیرت بخشیده‌ای و هدایت را مانند چراغی روشن کرده‌ای. (ما را هدایت می‌کنی) ت) راهی را به ما نشان بده که در پایان کارمان، تو از ما راضی باشی و ما به خوشبختی رسیده باشیم.
- ۱۵ الف) دوست و دشمن / ب) هستم و نیستم، می‌روم و نروم / پ) دوستان و دشمنان، زندگی و مرگ، دوست و دشمن / ت) بلندی و پستی، نیستند و هستی
- ۱۶ تشبیه: بزرگمهر به ستاره‌ی روشن تشبیه شده است. بزرگمهر (مشبه) و ستاره‌ی روشن (مشبه‌به)
- ۱۷ الف) بی‌فایده، بی‌سود، ضرر / ب) آشکار / پ) عیوب، معیوب / ت) باطن
- ۱۸ بزرگمهر بختگان
- ۱۹ الف) هوشنگ مرادی کرمانی / ب) نظامی گنجه‌ای
- ۲۰ الف) تشخیص یا شخصیت بخشی به خرد؛ تشبیه «چراغ هدایت»: هدایت به چراغ شبیه شده است / ب) بلندی و پستی، نیستند و هستی: تضاد
- ۲۱ به پایان آمد این دفتر / حکایت هم‌چنان باقی است
- ۲۲ گزینه‌ی «۳» صحیح است. ۲۳ گزینه‌ی «۴» صحیح است. ۲۴ گزینه‌ی «۲» صحیح است.
- ۲۵ گزینه‌ی «۴» صحیح است. ۲۶ گزینه‌ی «۳» صحیح است. ۲۷ گزینه‌ی «۲» صحیح است.
- ۲۸ گزینه‌ی «۲» صحیح است. ۲۹ گزینه‌ی «۴» صحیح است. ۳۰ گزینه‌ی «۲» صحیح است.
- ۳۱ گزینه‌ی «۱» صحیح است.

www.sagharedu.ir

کانال تلگرام: Telegram.me/sagharedu
@sagharedu

مدیریت: احمد فرقان
۰۹۱۲۰۹۴۰۲۶۵

وب سایت آموزش
ساغر

کمک آموزشی معلمان

نمونه سوالات امتحانی

آزمون های آنلاین

آزمون های ساغر

کانون معلمان ساغر

روان شناسی و مشاوره

فروشگاه آموزشی ساغر

دستان شاهد پیران

وب سایت آموزش ساغر

www.sagharedu.ir

ارائه مطالب کمک آموزشی (ویژه دانش آموزان و دبیران گرامی)

تهیه و تنظیم نمونه سوالات امتحانی (به صورت ماهانه)

ارائه جزوه و سوالات درس به درس آموزشی

طراحی پیک های آدینه و بسته های عیدانه

برگزاری آزمون های برنامه ریزی شده

برگزاری آزمون های آنلاین

مدیریت گروه آموزشی ساغر - احمد فرقدان

@info@sagharedu.ir ۰۹۱۲۰۹۴۰۲۶۵

@sagharedu

@sagharedu.ir

در تمامی امور تحصیلی همراه شما هستیم ...

کاری از
گروه آموزشی

مدیریت گروه آموزشی ساحر - احمد فرقدان

0912 094 0265

به روش ساحر

۳۳۳
برنامه ریزی + تمرین تست

[www.sagharedu.ir]

برای تهیه کتاب به سایت آموزشی ساحر مراجعه نمایید.

منتشر شد!

قابل استفاده برای دانش آموزان تمامی مقاطع تحصیلی
کمک به مطالعه و تست زنی منظم و مدیریت زمان
امکان ثبت برنامه ها به صورت روزانه و هفتگی
ارزیابی عملکرد به صورت روزانه و هفتگی

5000 5410 9350 @ info@sagharedu.ir @sagharedu.ir @sagharedu

فروختگاه

آموزشی
سنا

امکان خرید آنلاین و ارسال به سراسر کشور

[www.sagharedu.ir]

مدیریت گروه آموزشی سنا - احمد فرقدان